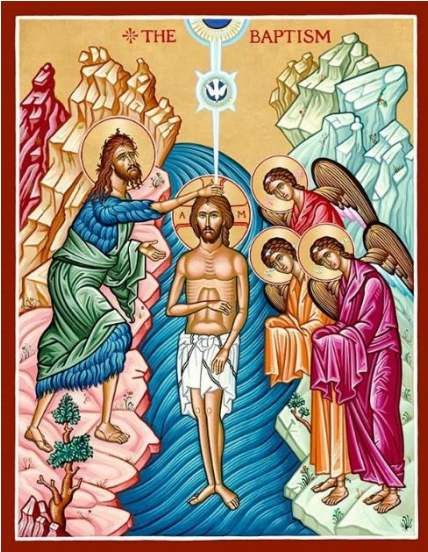

6. Január – Sväté Bohozjavenie

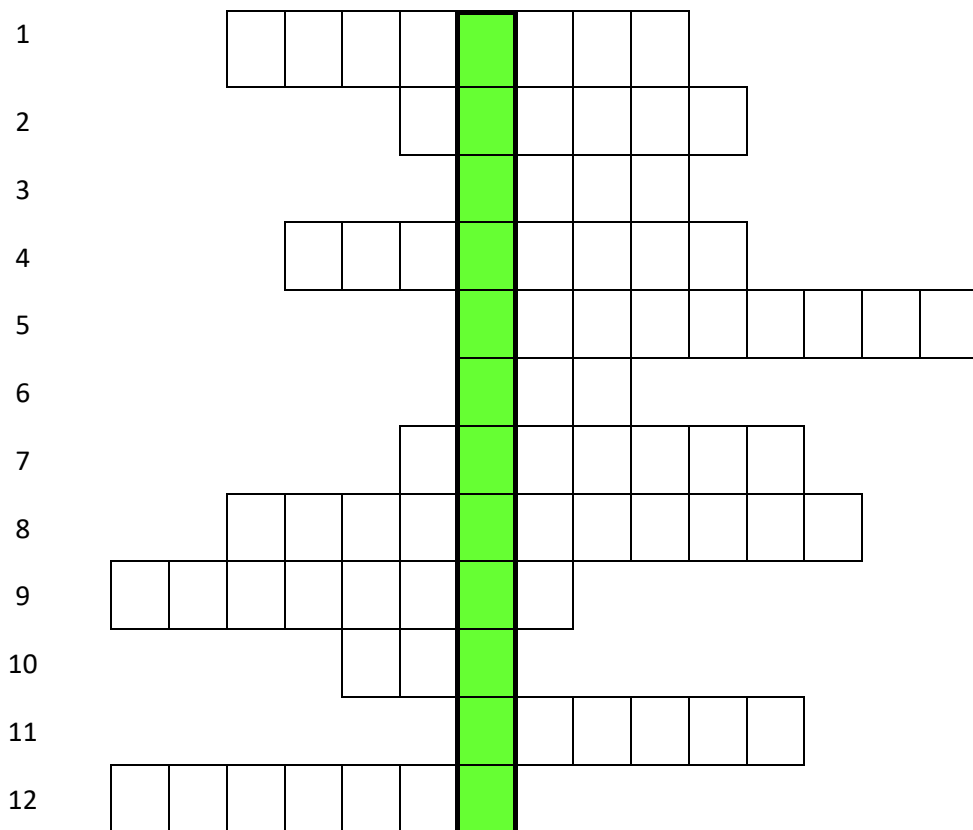
V tom čase Ježiš prišiel z Galiley k Jordánu za Jánom, aby sa mu dal pokrstiť. Ale Ján mu odporoval a hovoril: „Ja potrebujem krst od teba, a ty prichádzaš ku mne?“ Ježiš mu však povedal: „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je spravodlivé.“ Potom mu už neodporoval. Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorilo nebo a on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad neho. A z neba zaznel hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie.“ (Mt 3, 13-17)

Keď Pán Ježiš prišiel z Galilei k Jordánu za Jánom, prorok v ňom hneď spoznal dlho očakávaného Mesiáša. Ján Krstiteľ udeľoval ľuďom krst pokánia. Preto sa veľmi čudoval, keď Ježiš prišiel za ním a žiadal od neho krst. On veľmi dobre vedel, že práve Ježiš je jediný, kto takýto krst nepotrebuje. Nemal totiž žiaden hriech, z ktorého by potreboval robiť pokánie. Ježiš ho však ubezpečoval, aby sa ho nezdráhal pokrstiť, aby splnili všetko, čo je spravodlivé. Druhý list Korinťanom hovorí: „*Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.*“ (2 Kor 5, 21) Čiže aj keď Pán Ježiš krst vôbec nepotreboval, prijal ho z lásky k nám, aby sme sa skrze jeho dokonalú pokoru a poslušnosť nebeskému Otcovi aj my stali spravodlivými. Ján ho poslúchol a urobil, o čo ho Ježiš požiadal, hoci tomu možno hneď nerozumel. Pochopil až vtedy, keď ho pokrstil. Keď Pán Ježiš vystúpil z rieky Jordán, stala sa totiž veľmi veľká a kľúčová vec v dejinách ľudstva. Boh odhalil človeku svoju vlastnú identitu. Identitu jediného a pravého Boha, ktorý prebýva a jestvuje v troch osobách. Niekoľko storočí predtým, Boh Mojžišovi zjavil svoje meno. V podobe horiaceho kríka sa mu predstavil ako „*Ten, ktorý je*“ – hebrejsky JHVH. Pri Ježišovom krste v Jordáne ide Boh vo vzťahu k človeku ešte ďalej. Prorokovi Jánovi Krstiteľovi zjavuje hĺbku svojho vlastného ja - ako „*Toho, ktorý je*“

prebývaním troch osôb – Otca, ktorého hlas zaznel z neba, Syna – ktorý vystúpil z rieky Jordán a Svätého Ducha, ktorý zostúpil na Ježiša v podobe holubice. Dovtedy bol vyvolený židovský národ celé stáročia formovaný vierou v jediného Boha a akúkoľvek modloslužbu proroci prísne karhali. Prorok Ján Krstiteľ však dostáva oveľa hlbšie, jedinečné a v tom čase istým spôsobom aj revolučné poznanie Boha – že tento jediný pravý Boh Izraela reálne prebýva vo vzťahoch dokonalej lásky Najsvätejšej Trojice – ako Otec, Syn a Svätý Duch. Toto bolo doposiaľ najväčšie poznanie Boha, aké kedy prorok vôbec dostal. Možno aj preto ho Ježiš nazýva najväčším zo všetkých prorokov, vďaka unikátnej milosti, ktorú od Boha prijal. Každý pravoverný Izraelita veľmi dobre poznal modlitbu Šema Izrael, ktorú sa modlieval každý deň. A tá začínala slovami: „*Počuj Izrael, Pán náš Boh, je Boh jediný...*“ Udalosť, ktorá sa odohrala na Jordáne, nijako nenaruša identitu Boha ako Boha jediného. Svätá Trojica nie sú traja rôzni bohovia. Vždy je to jediný a ten istý Boh Izraela, ktorý na Jordáne odkryl svoju vlastnú identitu, ktorú ľudstvo dovtedy nepoznalo. Isté náznaky o Svätej Trojici však možno vybadať aj v Starom zákone, napríklad v knihe Genezis: „*Urobme človeka na náš obraz...*“ (Gn 1, 26). Tu Boh hovorí v prvej osobe množného čísla. Taktiež aj záhadná návšteva troch mužov, ktorých Abrahám pohostil a ktorú Andrej Rubľov znázornil na známej ikone, je istým predobrazom Najsvätejšej Trojice. Avšak až pri Ježišom krste v Jordáne sa Svätá Trojica zjavila explicitným spôsobom. Preto sa tento sviatok nazýva _____ (znenie tajničky), alebo aj _____ (úloha č. 2) Táto udalosť, ktorá sa odohrala takmer pred dvetisíc rokmi, nepatrí iba do minulosti. Je veľmi aktuálna do dnešných dní. Aj my - kresťania, sme zažili svoj vlastný Jordán. Bolo to v deň nášho krstu. Vtedy však Boh nezjavil svoju, ale tú našu identitu. Nad každým jedným z nás zaznel ten istý hlas Boha Otca, ako v Jordáne nad Pánom Ježišom: „*Toto je môj milovaný syn, v ktorom mám zaľúbenie.*“ Aj na nás vtedy zostúpil Svätý Duch. Poznám dátum, kedy sa v mojom živote odohrala táto dôležitá udalosť, kedy som prijal/a krst? Uvedomujem si svoju identitu, ktorú Boh aj o mne zjavil? Poznám svoju hodnotu, že som milovaný syn, milovaná dcéra, v ktorej má Otec svoje zaľúbenie?

1. Aký sviatok dnes oslavujeme? Vylúšti tajničku a pomôž si Sv. písmom. (Mt 3)

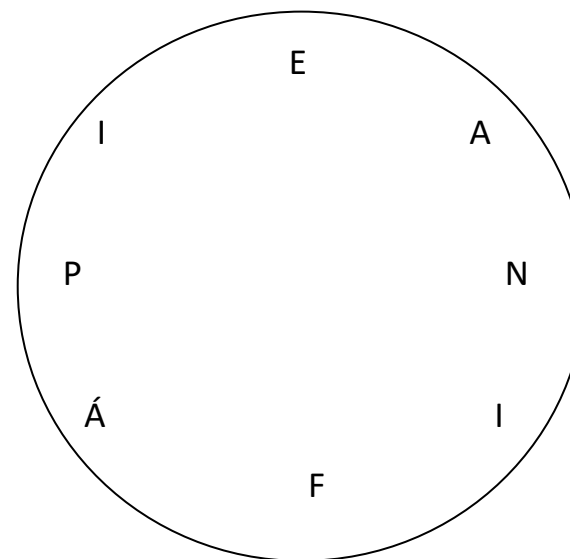
Tajnička: _____

1. Aký vták symbolizuje Svätého Ducha?
2. Ako sa volá rieka , pri ktorej krstil Ján Krstiteľ?
3. „A z neba zaznel...“
4. „Toto je môj.....syn...“
5. ...v ktorom mám.....“
6. Ako sa volal Ježišov bratranec, ktorý ho pokrstil, krstným menom?
7. V akom kraji sa Ježiš zdržal predtým, ako bol pokrstený?

8. „Len to nechaj, lebo sa patrí, aby sme splnili všetko, čo je.....“
9. Aký titul mal Ján?
10. Hlas z neba povedal, že Ježiš je jeho milovaný...
11. Ján Krstiteľ bol pomenovaný ako „Hlas volajúceho na púšti: »Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!«" Ktorý prorok je autorom tohto citátu?

Pri Ježišom krste boli prítomní Boh Otec, Ježiš a Svätý Duch. Tento jav je zjavením sa Najsvätejšej ...

2. Tento sviatok má ale aj iné pomenovanie. Aké? Pospájaj správne písmena a odpoveď napíš na riadok.

3. Ako dobre poznáš menlivé časti sv. liturgie? Over si svoje schopnosti a pospájaj to, čo k sebe patrí.

Podťe, pokloňme sa a padnime pred Kristom. – Spas nás, Synu Boží,
– Ján ťa pokrstil v Jordáne, tebe spievame: Aleluja.

Prokimen

Pri tvojom krste v Jordáne – zjavila sa, Pane, poklonyhodná Trojica. –
Otcov hlas ti vydal svedectvo. – Nazval ťa svojim milovaným Synom.
– Aj Svätý Duch v podobe holubice potvrdil pravdivosť týchto slov. –
Svojím zjavením si osvietil celý svet. – Kriste Bože, sláva tebe.

Kondák

Zjavil si sa dnes celému svetu, Pane, – a tvoje svetlo aj nás ožiarilo, –
preto ťa vrúcne oslavujeme. – Zostúpil si k nám a ukázal sa, Svetlo
neprístupné.

Namiesto Dôstojné

Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom. – Boh je Pán a zjavil sa
nám. Verš: Oslavujte Pána, lebo je dobrý, lebo jeho milosrdenstvo
trvá naveky.

Tropár

Vzdávajte Pánovi, synovia Boží, vzdávajte Pánovi slávu a moc. Verš:
Hlas Pánov nad vodami; zahrnel Boh veleby, Pán nad veľkými

Vchod

Zvelebuj, moja duša, Kráľa Krista, – ktorý sa dal pokrstiť v Jordáne.

Pričasten

Žiaden jazyk nie je schopný – dôstojne ťa chváliť, Bohorodička. – Je nad
ľudské sily primerane ťa ospevovať. – Predsa vo svojej добрote prijmi
prejavy našej viery. – Poznáš našu lásku k Bohu i k tebe. – Ty si
záchrankyňa kresťanov. – Teba velebíme.

Aleluja- Verš

Zjavila sa Božia milosť – na spásu všetkým ľuďom. Aleluja.

Tropár- Cirkevnoslovansky

Vo Jordani kreščajuščusja tebi, Hospodi, – Trojčeskoje
javisja poklonenije: – Roditelev bo hlas sviditeľstvaše
tebi, – vozľublennaho ťa Syna imenuja, – i Duch vo vidi
holubini, izvistvovaše slovose utverženije, – javlejsja,
Christe Bože, – i mir prosviščej, slava tebi.

Irmos

Vysvetlivky:

Liturgické hymny = Chválospevy:

Vchod- spev na malý vchod

Tropár- krátky spev, ktorý sa pri Božskej liturgii spieva spolu s kondákom a bohorodičnikom

Kondák- druh bohoslužobných hymnov v byzantskom obrade

Prokimen- verš zo žalmu, kt. sa zvyčajne spieva pred čítaniami na bohoslužbe

Aleluja- verš- žalm, ktorý sa spieva spolu s Aleluja

Irmos- prvý tropár piesne v kánone (hymnus, zložený z 9 piesní, kt. sa vyskytuje na utierni, povečerí, paraklise, parastase)

Pričasten- krátky spev pred sv. prijímaním

Namiesto Dôstojné- spev, ktorý sa pri špeciálnych udalostiach spieva namiesto spevu Dôstojné

